

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності В11 Філологія (В11.041 Германські
мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)

Полтава
ПУЕТ
2026

Автори: *Н. С. Сухачова*, канд. філол. наук, доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу Полтавського університету економіки і торгівлі;
В. Л. Іщенко, канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри ділової іноземної мови Полтавського університету економіки і торгівлі;
В. І. Воскобойник, канд. філол. наук, доцент кафедри ділової іноземної мови Полтавського університету економіки і торгівлі;
С. О. Горбуньова, старший викладач кафедри ділової іноземної мови Полтавського університету економіки і торгівлі;
В. В. Стеценко, канд. екон. наук, доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу Полтавського університету економіки і торгівлі.

Рецензенти: *Н. І. Криницька*, канд. філол. наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;
О. Д. Тютюнник, директор Полтавського літературно-меморіального музею Панаса Мирного;
А. О. Тулуман, провідний менеджер PR-комунікацій торговельної мережі магазинів «ТА-ДА!».

*Рекомендовано до видання, розміщення в електронній бібліотеці та використання в навчальному процесі на засіданні кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ
09 жовтня 2025 р., протокол № 2*

Програма практики та методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності В11 Філологія (В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) / Н. С. Сухачова, В. Л. Іщенко, В. І. Воскобойник та ін. – Полтава: ПУЕТ, 2026. – 52 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

Відповідальні за зміст навчально-методичного видання автори, рецензенти та завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу *Н. М. Бобук*

Повне чи часткове відтворення, тиражування, передрук та розповсюдження цього видання без дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі **ЗАБОРОНЕНО**

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ОПИС ПРАКТИК	5
1. Навчальна практика (1 курс, 2 семестр).....	5
2. Перекладацька практика (2 курс, 4 семестр)	11
3. Перекладацька практика (3 курс, 6 семестр)	17
4. Перекладацька практика (4 курс, 8 семестр)	22
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	28
1. Критерії оцінювання навчальної практики	28
2. Критерії оцінювання перекладацької практики	33
ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК.....	38
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК.....	40
1. Обов'язки керівників практики.....	41
2. Обов'язки і права здобувача вищої освіти.....	42
3. Підведення підсумків практичної підготовки	43
ДОДАТКИ.....	45
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма та методичні рекомендації практики розроблено відповідно до освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності В11 Філологія (В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська). Програма й методичні рекомендації практики розроблені з урахуванням Законів України «Про освіту» (від 23.05.1991 р. № 1060-X), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Наказ Міністерства освіти України від 8.04.1993 р. № 93), Національних доктрин розвитку освіти (Указ Президента України від 17.04.2002 р. № 347/2002), Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти в Полтавському університеті економіки і торгівлі, а також навчального плану спеціальності В11 Філологія, спеціалізація В11 041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітня кваліфікація: бакалавр філології.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є формою організації освітнього процесу й обов'язковим складником навчального процесу зі спеціальності В11 Філологія, спеціалізація В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» за бакалаврською програмою підготовки, що реалізується в Полтавському університеті економіки і торгівлі.

Практика поділяється на Навчальну практику (1 курс, 3 кредити) та Перекладацьку практику (2–4 курси, 13 кредитів).

Метою практичної підготовки є закріплення теоретичних знань, отриманих під час навчання, формування та розвитку професійних компетентностей здобувачів вищої освіти, набуття ними вмінь застосовувати набуті теоретичні знання в професійній діяльності, набуття практичного досвіду, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, технологіями в галузі їх майбутньої спеціальності (спеціалізації).

Завданням практичної підготовки філологів-перекладачів є закріплення, узагальнення та практичне застосування теоретичних знань, отриманих під час навчання, а також формування професійних компетентностей перекладача в реальних умовах мовного та міжкультурного спілкування.

ОПИС ПРАКТИК

Навчальним планом підготовки студентів освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти спеціальності В11 Філологія (В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) передбачені такі види практик (табл. 1).

Таблиця 1 – Види, назви й обсяги практик студентів освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

№ з/п	Назва практики	Семестр	Кредитів ЄКТС	Годин
1	Навчальна практика	2	3	90
2	Перекладацька практика	4	3	90
3	Перекладацька практика	6	5	150
4	Перекладацька практика	8	5	150

1. Навчальна практика (1 курс, 2 семестр)

Метою навчальної практики є розвиток умінь здобувачів вищої освіти в чотирьох видах мовленнєвої діяльності (читанні, аудіюванні, говорінні, письмі), також практичне закріплення теоретичних знань, отриманих під час вивчення мовознавчих та перекладознавчих дисциплін, виховання вмінь самостійного аналізу мовних явищ у контексті перекладацької діяльності, формування початкових професійних компетентностей з метою подальшого їх удосконалення на наступних етапах практики, а також виховання потреби в постійному самовдосконаленні, самоосвіті та творчому застосуванні набутих знань у майбутній професійній діяльності.

Завдання навчальної практики

1. Розширити та закріпити на практиці знання з основних дисциплін мовної та перекладацької підготовки, що вивчалися протягом навчального року.
2. Формувати вміння аналізувати мовні явища у взаємозв'язку та взаємозалежності їх рівнів (фонетичного, лексичного, граматичного, стилістичного).
3. Сформувати вміння користуватися довідковими, лексикографічними та електронними перекладацькими ресурсами.

4. Набути початкових умінь застосовувати теоретичні знання під час виконання простих перекладацьких завдань.

5. Розвивати ефективні навички індивідуальної роботи та роботи в команді, співпраці з представниками інших культур та поглядів.

6. Сформувати любов до фаху перекладача, мотивацію до подальшого професійного розвитку й підготовки до проходження перекладацьких практик наступних курсів.

7. Сприяти формуванню навичок самоаналізу, критичного мислення, контролю та самоконтролю.

8. Виховувати відповідальне ставлення до професійної діяльності, академічну добросесність, культуру мовлення, толерантність і готовність до міжкультурної комунікації.

9. Формувати творчий, дослідницький підхід до перекладацької діяльності, уміння здійснювати аналіз та об'єктивну оцінку діяльності професійних перекладачів та колег-практикантів.

Очікувані результати навчальної практики

У результаті проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти за освітньою програмою повинні продемонструвати сформованість загальних і фахових компетентностей, що забезпечують готовність до подальшої професійної діяльності перекладача та філолога.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР-1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною(-ми) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації	ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-9. Здатність спілкуватися іноземною мовою
ПР-3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти	ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Продовж. переліку компетентностей, які забезпечує навчальна практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР-2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР-12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p>	<p>ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел</p>
<p>ПР-14. Використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя</p>	<p>ЗК-7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми</p>
<p>ПР-5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо</p>	<p>ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно</p>
<p>ПР-16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності</p>	<p>СК-1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>СК-2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя</p>

Продовж. переліку компетентностей, які забезпечує навчальна практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами	СК-9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами
ПР-6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності	ЗК-11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
	ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Бази практики

Навчальна практика організовується в навчальних аудиторіях, комп'ютерних лабораторіях та інших приміщеннях структурних підрозділів університету, які мають належне матеріально-технічне, організаційне й навчально-методичне забезпечення.

Зміст практики

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
1	Ознайомлення з метою, завданнями та організацією навчальної практики. Знайомство з базою практики	Ознайомлення з базою практики, програмою, графіком, звітністю; інструктаж із техніки безпеки; вступна зустріч з керівником практики	4 год	Бесіда (усний контроль)

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
2	Удосконалення базових мовних компетентностей (читання)	Робота з автентичними текстами різних жанрів: публіцистика, уривки з художніх творів, науково-популярні тексти; виконання завдань на розуміння, узагальнення, визначення лексико-граматичних структур; формування навичок роботи з академічними джерелами, визначення ключових понять і термінів; виконання перекладацьких (рівень слова/речення)	9 год	Практичні завдання, ведення конспекту, складання глосарію
3	Удосконалення базових мовних компетентностей (аудіювання)	Прослуховування автентичних аудіоматеріалів (інтерв'ю, подкасти, короткі лекції); виконання завдань на розуміння основного змісту, деталей, інтонаційних особливостей, визначення ключових ідей та професійної лексики; виконання перекладацьких вправ на усний переклад (рівень слова/речення)	9 год	Практичні завдання, ведення конспекту, складання глосарію
4	Удосконалення базових мовних компетентностей (говоріння)	Проведення рольових ігор, дискусій та дебатів на філологічні теми ("Language and Identity", "Translation and Technology", "Cultural Stereotypes" тощо); міні-презентації в парах; командне обговорення результатів	9 год	Практичні завдання, міні-презентації

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
5	Удосконалення базових мовних компетентностей (письмо)	Написання коротких академічних текстів (summary, essay); редагування текстів; виконання перекладацьких вправ на письмовий переклад (рівень слова/речення)	9 год	Практичні завдання, ведення конспекту, складання глосарію, есе
6	Ознайомлення з комп'ютерними системами та цифровими інструментами філолога-перекладача	Робота з онлайн-перекладачами (DeepL, Google Translate, Reverso), системами автоматизованого перекладу (CAT-tools: Smartcat, MateCat, Memsource – огляд функцій), електронними словниками (Lingvo, WordReference). Аналіз переваг і недоліків автоматизованих перекладів	9 год	Практичні завдання, ведення конспекту, складання глосарію
7	Аналіз художніх та публіцистичних текстів іноземною мовою та їх перекладів українською мовою	Ознайомлення з короткими художніми текстами, фрагментами наукових статей або оглядів; складання словника нових слів та виразів; порівняння уривків оригіналів і перекладів сучасної та класичної англомовної літератури; визначення особливостей перекладацьких рішень на рівні лексики, синтаксису; редагування текстів з урахуванням типових помилок	9 год	Практичні завдання, ведення конспекту, складання глосарію
8	Робота з документами Міжнародного науково-освітнього центру університету	Ознайомлення зі структурою та видами документів центру (запрошення, інформаційні листи, угоди про співпрацю, програми мобільності, опис проєктів); аналіз перекладів цих	9 год	Практичні завдання, ведення конспекту, складання глосарію

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
8		документів українською та англійською; складання словника професійної термінології; підготовка зразка перекладу документа		
9	Виконання проєктів (мініпроєктів) та презентація їх результатів	Розроблення дослідницького мініпроєкту англійською мовою. Та його презентація англійською мовою	9 год	Мініпроєкти
10	Захист результатів навчальної практики у вигляді презентації, оформлення звітної документації, самоаналіз	Підготовка звіту; самооцінка здобутих умінь; групове обговорення результатів практики; захист результатів практики (презентація)	14 год	Звіт з практики, презентація
		Разом	90 год.	

2. Перекладацька практика (2 курс, 4 семестр)

Метою *перекладацької* практики на 2 курсі є застосування у практичній діяльності знань з мовознавчих і перекладознавчих дисциплін, усвідомлення професійної значущості цих знань, виховання потреби постійного вдосконалення професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності, формування навичок перекладу музейних текстів (експозиційних матеріалів, путівників, описів експонатів, екскурсійних текстів), розвиток комунікативної компетентності у сфері культурного перекладу та міжкультурної комунікації.

Завдання перекладацької практики

1. Розширити та закріпити на практиці знання з основних дисциплін мовної та перекладацької підготовки, що вивчалися протягом навчального року.
2. Сприяти оволодінню студентами механізмом акту міжмовної комунікації та здатності правильно обирати перекладацьку стратегію.
3. Розширити та закріпити вміння користуватися сучасними методами збирання й обробки інформації.
4. Формувати та закріплювати вміння здійснювати двосторонній переклад.

5. Формувати, розвивати та закріплювати вміння оцінювати якість виконаного перекладу в порівнянні з оригіналом, виявляти відхилення від оригіналу, вивіряти текст перекладу в межах діяльності перекладача.

6. Розвинути навички усного перекладу (послідовного) під час екскурсій для іноземних гостей.

7. Розвинути навички письмового перекладу під час перекладу текстів виставкових буклетів, пресрелізів, матеріалів для вебсайту музею тощо.

8. Закріпити в практичній діяльності знання з теорії та практики перекладу, домогтися усвідомлення професійної значущості цих знань, виховати потребу в постійному вдосконаленні професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності.

9. Формувати вміння приймати самостійні рішення в реальних умовах праці.

10. Сприяти інтелектуальному й творчому розвитку особистості, прагнення до самовдосконалення й самоосвіти впродовж життя.

Очікувані результати перекладацької практики

У результаті проходження перекладацької практики здобувачі вищої освіти повинні сформувати професійні перекладацькі компетентності у сфері музейної та культурно-освітньої діяльності, а саме 1) уміння здійснювати письмовий переклад музейних матеріалів (експозиційних текстів, інформаційних стендів, буклетів, путівників, етикеток експонатів, пресрелізів, описів колекцій) з української на іноземну мову та навпаки; 2) уміння здійснювати усний перекладу під час екскурсій, зустрічей, культурних заходів, презентацій або спілкування з іноземними відвідувачами; 3) уміння добирати адекватні мовні засоби для відтворення історико-культурного й мистецького контексту музейних текстів; 4) набуття досвіду роботи з автентичними матеріалами музею – архівними документами, описами експонатів, аудіогідами, рекламними текстами тощо.

Перелік компетентностей, які забезпечує перекладацька практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР-1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефакхівцями державною та іноземною(-ми) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації	ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-9. Здатність спілкуватися іноземною мовою

*Продовж. переліку компетентностей, які забезпечує
перекладацька практика, програмні результати навчання*

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР-2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР-17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання</p>	<p>ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації)</p>
<p>ПР-3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти</p>	<p>ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями</p>
<p>ПР-15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p>	<p>ЗК-7. Уміння виявляти, ставити та СК-3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(-и), що вивчаються(-ється) вирішувати проблеми</p>
<p>ПР-5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, причіниками різних політичних поглядів тощо</p>	<p>ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно</p>
<p>ПР-16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності</p>	<p>СК-2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя</p>

Продовж. переліку компетентностей, які забезпечує перекладацька практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами	СК-9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами
ПР-6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності	ЗК-11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
	ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Бази практики

Перекладацька практика проводиться на базах практики (музеях), з якими Полтавський університет економіки і торгівлі уклав договори, а також у Студентській перекладацькій агенції «СОТ» (Cooperation of Translators), що діє на базі кафедри української, іноземних мов та перекладу й інших об'єктах структурних підрозділів Полтавського університету економіки і торгівлі, які мають належне матеріально-технічне, організаційне та навчально-методичне забезпечення.

Зміст практики

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
1	Ознайомлення з метою, завданнями та організацією перекладацької практики. Знайомство з базою практики	Ознайомлення з базою практики, програмою, графіком, звітністю; інструктаж із техніки безпеки; вступна зустріч з керівником практики	2 год	(Бесіда, усний контроль)

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
2	Ознайомлення з історією та структурою музею	Ознайомлення з історією музею: ознайомлення з історією створення музею, основними етапами його розвитку, місією та напрямками діяльності; ознайомлення з фондowymi колекціями, їх тематикою, унікальними експонатами, історією їхнього надходження; з'ясування ролі музею у збереженні культурної спадщини та його значення у науково-просвітницькій діяльності; дослідження співпраці музею з міжнародними партнерами, участь у виставках, конференціях, грантових програмах, що особливо важливо для перекладача	9 год	Ведення конспекту, складання глосарію
3	Аналіз мовних особливостей офіційних текстів музею. Визначення термінологічних та культурно-специфічних одиниць	Робота з автентичними текстами музею (інформаційними табличками, буклетами, гідами, музейними путівниками, текстами для сайтів, соціальних мереж та аудіогідів); формування термінологічного глосарію, пов'язаного з музейною справою	9 год	Переклад текстів, ведення конспекту, складання глосарію
4	Правила і норми оформлення та перекладу фольклорних та літературно-краєзнавчих матеріалів	Письмовий переклад інформаційних текстів про експозиції, афіш, буклетів, описів експонатів, музейних путівників, текстів для сайтів, соціальних	10 год	Переклад текстів, складання глосарію

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
4		мереж та аудіогідів (з використанням DeepL, Google Translate, Reverso, систем автоматизованого перекладу CAT-tools, електронних словників Lingvo, WordReference)		
5	Удосконалення мовних компетентностей	Розробка двомовних тематичних екскурсій іноземною мовою для іноземних туристів	10 год	Переклад текстів, ведення конспекту, складання глосарію, міні проєкти
6	Редакторська робота	Вичитка й редагування англomовних (або іншомовних) текстів музею; перевірка стилістичної та граматичної точності перекладів; адаптація текстів під аудиторію відвідувачів	11 год	Редагування текстів, ведення конспекту, складання глосарію
7	Відпрацювання навичок усного перекладу (послідовного) під час екскурсій	Супровід іноземних делегацій, гостей, партнерів; допомога під час проведення екскурсій або виставок для іноземних відвідувачів; переклад інтерв'ю, презентацій, виступів	9 год	Переклад текстів, ведення конспекту, складання глосарію
8	Виконання проєктів (мініпроєктів) та презентація їх результатів	Розробка власного мініпроєкту: створення двомовної інформаційної брошури/переклад відео/аудіогіду/розробка інтерактивного сценарію екскурсії іноземною мовою	16 год	Мініпроєкт (двомовна інформаційна брошура/інтерактивний сценарій екскурсії), ведення конспекту, складання глосарію

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
9	Захист результатів перекладацької практики	Підготовка звіту; самооцінка здобутих умінь; захист результатів практики	14 год	Звіт з практики
		Разом	90 год	

3. Перекладацька практика (3 курс, 6 семестр)

Метою перекладацької практики на 3 курсі є застосування здобутих знань із дисциплін перекладознавчого та мовознавчого циклу в умовах реальної професійної діяльності перекладача у сфері ведення ділових паперів. Практика спрямована на формування навичок письмового та усного перекладу ділових текстів, документів, офіційного та комерційного листування, постредагування машинного перекладу, роботу з термінологічними базами та системами автоматизованого перекладу (CAT-tools), а також удосконалення вмінь користування термінологією та мовними кліше ділового стилю та.

Завдання перекладацької практики

1. Закріпити знання з основних дисциплін мовної, перекладацької та економічної підготовки.
2. Розвинути вміння аналізувати структурно-композиційні особливості ділових текстів різних типів (контракти, звіти, ділові листи, інструкції, меморандуми, прес-релізи).
3. Формувати навички порівняння англomовних ділових документів з українськими відповідниками для встановлення відмінностей у структурі, стилі та способах вираження офіційності.
4. Формувати вміння працювати з результатами автоматизованих систем перекладу, зокрема DeepL, Google Translate та Reverso, навчити аналізувати якість машинного перекладу, виявляти помилки лексичного, граматичного та стилістичного характеру, а також удосконалювати тексти відповідно до норм цільової мови й вимог ділового стилю.
5. Розширити практичні вміння роботи з термінологічними базами, глосаріями, електронними словниками та CAT-tools.
6. Формувати здатність здійснювати переклад і редагування текстів контрактів, угод, звітів, листів, заяв, протоколів тощо.

7. Розвинути вміння виконувати усний переклад під час бізнес-зустрічей, конференцій, презентацій.

8. Формувати навички самостійної організації роботи перекладача, прийняття рішень у реальних умовах діяльності.

9. Сприяти розвитку професійної відповідальності, аналітичного мислення та комунікативної культури.

10. Виховувати потребу постійного професійного самовдосконалення й самоосвіти.

Очікувані результати перекладацької практики

У результаті проходження перекладацької практики здобувачі вищої освіти повинні оволодіти навичками письмового перекладу управлінської документації та практичними навичками редагування та постредагування перекладів ділових текстів; ознайомитися з особливостями перекладу статутних, фінансових, контрактних, аналітичних документів; закріпити навички користуватися сучасними інформаційними технологіями перекладу (CAT-tools, онлайн-словники, електронні бази даних); сформувати навички роботи з реальними документами економічного профілю (фінансові звіти, контракти, ділові листи, бізнес-плани).

Перелік компетентностей, які забезпечує перекладацька практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР-1. Вільно спілкуватися з професійними питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(-ми) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. ПР-5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо	ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК-7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. СК-12. Здатність до організації ділової комунікації

*Продовж. переліку компетентностей, які забезпечує
перекладацька практика, програмні результати навчання*

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР-2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР-6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності</p>	<p>СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел</p>
<p>ПР-3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти</p>	<p>ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК-10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p>
<p>ПР-15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів</p>	<p>СК-10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів</p>
<p>ПР-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами</p>	<p>СК-9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами</p>
<p>ПР-14. Використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя</p>	<p>СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя</p>

Продовж. переліку компетентностей, які забезпечує перекладацька практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР-16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності</p>	<p>СК-1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. СК-2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні</p>
	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p>

Бази практики

Перекладацька практика проводиться на базі кафедри української, іноземних мов та перекладу, у студентській перекладацькій агенції «СОТ» (Cooperation of Translators), а також на підприємствах, в установах та організаціях економічного профілю, які мають відповідне навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення.

Зміст практики

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
1	Ознайомлення з метою, завданнями та організацією практики. Знайомство з базою практики	Ознайомлення з базою практики, програмою, графіком, звітністю; інструктаж із техніки безпеки; вступна зустріч з керівником практики	2 год	(Бесіда, усний контроль)
2	Види, структура та мовні особливості документів ділового спілкуванні	Ознайомлення зі стандартами оформлення, стилістичними нормами і термінологією, характерною для офіційно-ділового стилю	9 год	Переклад текстів, Ведення конспекту, складання глосарію

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
3	Лексичні одиниці, сталі словосполучення та мовні кліше, характерні для офіційно-ділового стилю	Робота з документацією підприємства, формування термінологічного глосарію, пов'язаного з діловою документацією підприємства	9 год	Переклад текстів, ведення конспекту, складання глосарію
4	Правила і норми оформлення та перекладу ділових паперів	Письмовий переклад звітів, контрактів, аналітичних текстів; постредагування машинного перекладу (з використанням DeepL, Google Translate, Reverso, систем автоматизованого перекладу CAT-tools, електронних словників Lingvo, WordReference)	9 год	Переклад текстів, складання глосарію
5	Порівняльний аналіз, лексичних, граматичних та стилістичних особливостей мови ділових паперів	Порівняння варіантів перекладу, аналіз синтаксичних, лексичних граматичних та відмінностей мови оригіналу й мови перекладу	9 год	Ведення конспекту, аналіз перекладів, складання глосарію
6	Редакторська робота	Постредагування машинного перекладу ділових листів, заяв, резюме, повідомлень; адаптація текстів під бізнес-контекст (з використанням DeepL, Google Translate, Reverso, систем автоматизованого перекладу CAT-tools, електронних словників Lingvo, WordReference)	11 год	Постредагування текстів, ведення конспекту, складання глосарію
7	Переклад угод, контрактів і бізнес-планів	Робота з автентичними угодами, договорами, бізнес-планами; аналіз структури; підготовка двомовних версій	11 год	Переклад текстів, ведення конспекту, складання глосарію

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
8	Розроблення підсумкового проекту та презентація їх результатів	Розробка власного мініпроєкту: створення двомовної брошури/презентації бізнес-організації іноземною мовою	16 год	Мініпроєкт (двомовна інформаційна брошура/презентація), ведення конспекту, складання глосарію
9	Захист результатів практики	Підготовка звіту; самооцінка здобутих умінь; захист результатів практики	14 год	Звіт з практики
		Разом	90 год	

4. Перекладацька практика (4 курс, 8 семестр)

Метою перекладацької практики на 4 курсі є поглиблення й закріплення у здобувачів вищої освіти професійних умінь і навичок з метою подальшого розвитку індивідуального перекладацького стилю у галузях економіки, менеджменту, фінансів, харчової інженерії та індустрії гостинності, закріплення навичок організації й управління перекладацькими проєктами з транскреації рекламних та локалізації програмних продуктів, формування інструментальної перекладацької компетентності, а також виховання в студентів потреби систематично поповнювати свої знання й творчо їх застосовувати на практиці у сфері своєї майбутньої професійної діяльності.

Завдання перекладацької практики

1. Розширити та закріпити на практиці знання з основних дисциплін мовної та перекладацької підготовки, що вивчалися протягом навчального року.

2. Закріпити в здобувачів вищої освіти знання та практичні навички, необхідні для здійснення акту міжмовної комунікації, сформувавши вміння свідомо обирати оптимальну перекладацьку стратегію залежно від типу тексту, комунікативної ситуації й культурного контексту.

3. Закріпити вміння користуватися сучасними методами збирання й обробки інформації.

4. Розширити та закріпити вміння оцінювати якість виконаного перекладу в порівнянні з оригіналом, виявляти відхилення від оригіналу, вивіряти текст перекладу в межах діяльності перекладача.

5. Розвинути в здобувачів вищої освіти навички усного послідовного перекладу в галузях економіки, менеджменту, фінансів, харчової інженерії та індустрії гостинності, удосконалити здатність адекватно сприймати, аналізувати й відтворювати іншомовні висловлювання з урахуванням термінологічних, стилістичних та прагматичних особливостей фахової комунікації.

6. Сформувати в здобувачів вищої освіти навички письмового перекладу текстів у галузях економіки, менеджменту, фінансів, харчової інженерії та індустрії гостинності, удосконалити вміння адекватно передавати зміст, термінологію, стилістичні й жанрові особливості фахових текстів.

7. Закріпити в практичній діяльності знання з теорії та практики перекладу, домогтися усвідомлення професійної значущості цих знань, виховати потребу в постійному вдосконаленні професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності.

8. Сприяти інтелектуальному й творчому розвитку особистості, прагнення до самовдосконалення й самоосвіти впродовж життя.

Очікувані результати перекладацької практики

У результаті проходження перекладацької практики на 4 курсі здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати сформованість загальних і фахових компетентностей, що забезпечують готовність до подальшої професійної діяльності перекладача та філолога, удосконалити здатність адекватно сприймати, аналізувати та відтворювати іншомовні висловлювання з урахуванням термінологічних, стилістичних та прагматичних особливостей фахової комунікації у галузях економіки, менеджменту, фінансів, харчової інженерії та індустрії гостинності, забезпечувати адекватність перекладу на рівні змісту, стилю та комунікативної мети.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР-1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною(-ми) мовами усно й письмово, використо-	ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(-и),

Продовж. переліку компетентностей, які забезпечує навчальна практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
увати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації	що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя
ПР-18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах	ЗК-7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК-11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК-12. Здатність до організації ділової комунікації
ПР-5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо	ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно
ПР-17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання	СК-8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. СК-9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами
ПР-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами	СК-9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами
ПР-15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів	СК-10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів

Продовж. переліку компетентностей, які забезпечують навчальна практика, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР-6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності</p>	<p>ЗК-11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК-8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань</p>
<p>ПР-20. Використовувати інформаційні та додаткові ресурси з метою оптимізації якості виконання перекладацької діяльності у сферах економіки, менеджменту та фінансів, а також у галузі харчової інженерії та індустрії гостинності</p>	<p>СК-13. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузях економіки, менеджменту та фінансів.</p> <p>СК-14. Здатність здійснювати перекладацьку діяльність у галузі харчової інженерії та індустрії гостинності</p>
	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p>

Бази практики

Перекладацька практика студентів четвертого курсу організовується на підприємствах та в установах економічного, фінансового, готельно-ресторанного профілю, що забезпечують можливість набуття фахових умінь у сфері ділового, економічного та професійного перекладу, а також у Студентській перекладацькій агенції «СОТ» (Cooperation of Translators), що діє на базі кафедри української, іноземних мов та перекладу та інших об'єктах структурних підрозділів Полтавського університету економіки і торгівлі, які мають належне матеріально-технічне, організаційне та навчально-методичне забезпечення.

Зміст практики

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
1	Ознайомлення з метою, завданнями та організацією перекладацької практики. Знайомство з базою практики	Ознайомлення з базою практики, програмою, графіком, звітністю; інструктаж із техніки безпеки; вступна зустріч з керівником практики	2 год	(Бесіда, усний контроль)
2	Ознайомлення з діяльністю базової установи економічного, фінансового, готельно-ресторанного профілю, її історії розвитку, організаційної структури та основних напрямів роботи	Ознайомлення з функціями підрозділів, характером внутрішньої та зовнішньої комунікації, типами документів, що використовуються у професійному середовищі, основними етапами розвитку, місією та напрямками діяльності; дослідження співпраці з міжнародними партнерами, участь у виставках, конференціях, грантових програмах, що особливо важливо для перекладача	9 год	Ведення конспекту, складання глосарію
3	Аналіз мовних особливостей типових документів – договорів, контрактів, ділових листів, звітів, наказів, буклетів тощо	Робота з автентичними текстами (інформаційними табличками, буклетами, гідами, путівниками, текстами для сайтів, соціальних мереж); формування термінологічного глосарію, пов'язаного з установами економічного, фінансового, готельно-ресторанного профілю	9 год	Переклад текстів, ведення конспекту, складання глосарію
4	Правила і норми оформлення та перекладу матеріалів підприємств	Переклад інформаційних та рекламних матеріалів підприємств готельно-ресторанного бізнесу/фінан-	11 год	Переклад текстів, складання глосарію

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
	емств готельно-ресторанного бізнесу/фінансових чи економічних організацій	сових чи економічних організацій, зокрема буклетів, туристичних гідів, презентацій, описів послуг і меню, з урахуванням культурних особливостей цільової аудиторії, збереженню стилістичної привабливості текстів і точності термінології (з використанням DeepL, Google Translate, Reverso, систем автоматизованого перекладу CAT-tools, електронних словників Lingvo, WordReference). Адаптація перекладу до потреб міжнародного спілкування у сфері гостинності і бізнесу		
5	Комунікативна та міжкультурна діяльність	Участь у комунікації з іноземними партнерами, клієнтами, постачальниками. Ознайомлення з особливостями ділового етикету, культурних норм і традицій різних країн	9 год	Переклад текстів, ведення конспекту, складання глосарію
6	Редакторська робота	Вичитка й редагування англомовних (або іншомовних) текстів за тематикою практики; перевірка стилістичної та граматичної точності перекладів; адаптація текстів під аудиторію відвідувачів	11 год	Редагування текстів, ведення конспекту, складання глосарію
7	Відпрацювання навичок усного перекладу (послідовного)	Супровід іноземних делегацій, гостей, партнерів; допомога під час проведення екскурсій або вис-	9 год	Переклад текстів, ведення конспекту,

№	Тема	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
7		тавок для іноземних відвідувачів; переклад презентацій, виступів		складання глосарію
8	Виконання проєктів (мініпроєктів) та презентація їх результатів	Розробка власного мініпроєкту: створення двомовної інформаційної брошури іноземною мовою	16 год	Мініпроєкт (двомовна інформаційна брошура), ведення конспекту, складання глосарію
9	Захист результатів перекладацької практики	Підготовка звіту; самооцінка здобутих умінь; захист результатів практики	14 год	Звіт з практики
		Разом	90 год	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

1. Критерії оцінювання навчальної практики

Розподіл балів за види діяльності студентів

№	Вид діяльності	Кількість балів
1	Виконання практичних завдань (7 завдань)	5 балів × 7 = 35 балів
2	Ведення конспекту	10 балів
3	Ведення глосарію	10 балів
4	Розроблення дослідницького мініпроєкту англійською мовою та його презентація	20 балів
5	Підготовка підсумкового звіту	15 балів
6	Презентація результатів практики	10 балів
		Разом 100 балів

Критерії оцінювання результатів навчальної практики

Система оцінювання практики відбувається за видами діяльності здобувачів вищої освіти згідно зі шкалою оцінювання навчальних досягнень студентів.

Шкала оцінювання виконання практичних завдань (5 балів максимум)

Рівень	Характеристика виконання	Бали (за одне завдання)
Високий (відмінно)	Завдання виконано повністю, без помилок; демонструє глибоке розуміння матеріалу; застосовано відповідну лексику й граматику; оформлення акуратне й логічне	5
Достатній (добре)	Завдання виконано правильно, з незначними неточностями; лексика та граматика загалом коректні; структура відповідає вимогам	4
Середній (задовільно)	Завдання виконано частково; є помилки, що впливають на зміст; знання теми поверхневе; виявлено труднощі у використанні мовних засобів	3
Низький (незадовільно)	Завдання виконано з численними помилками або не виконано зовсім; зміст не відповідає завданню; відсутнє розуміння теми; грубі мовні помилки	0–2

Шкала оцінювання ведення конспекту (10 балів максимум)

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Конспект повний, логічно оформлений, змістовний, аналітичний, грамотний; виявляє системність і творче ставлення	9–10
Достатній (добре)	Матеріал подано повно, але з незначними недоліками у структурі чи грамотності; частково бракує аналітичних елементів	7–8
Середній (задовільно)	Конспект містить основний матеріал, але непослідовний, поверховий або частково неповний; помітні мовні огріхи	5–6
Низький (незадовільно)	Конспект фрагментарний, неохайний, відсутня логіка, численні помилки, відсутні частини тем	0–4

**Шкала оцінювання ведення глосарію
(10 балів максимум)**

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Глосарій містить повний перелік термінів; подано точні переклади, граматичні й стилістичні коментарі, приклади вживання; джерела вказані; оформлення охайне	9–10
Достатній (добре)	Термінологія охоплена повністю або майже повністю; переклад загалом правильний; приклади надані, але не завжди точні; оформлення задовільне	7–8
Середній (задовільно)	Частина термінів відсутня або подана неповно; приклади відсутні або невлучні; є помилки у перекладі або тлумаченні; джерела не вказано	5–6
Низький (незадовільно)	Глосарій неповний або формальний; значні помилки в перекладі; відсутнє структурування, приклади або пояснення відсутні; порушені вимоги до оформлення	0–4

**Шкала оцінювання проєктної діяльності
(10 балів максимум)**

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Проєкт добре структурований і логічно побудований; глибоке опрацювання теми; ефективний розподіл ролей у команді (якщо командний); творче рішення; якісна презентація результатів; переклад/мовне оформлення на високому рівні; використано актуальні джерела та ІКТ	9–10
Достатній (добре)	Тема розкрита, структура загалом логічна; проєкт виконано самостійно або з мінімальною допомогою; мовне оформлення достатнє, є незначні помилки; джерела використано, але не завжди критично осмислено; презентація результатів – достатньо якісна	7–8
Середній (задовільно)	Проєкт реалізовано частково: поверхневе розкриття теми або порушена структура; відсутня слабка організація роботи; мовні помилки заважають сприйняттю; джерела використано фрагментарно; творчий підхід мінімальний; результат потребує доопрацювання	5–6

Продовж. шкали оцінювання проєктної діяльності (10 балів максимум)

Рівень	Характеристика	Бали
Низький (незадовільно)	Проект не відповідає вимогам: тема не розкрита, структура відсутня, низький рівень підготовки; слабка або відсутня командна робота; результат подано неякісно або не подано зовсім; численні мовні помилки; джерела не використано або скопійовано без осмислення	0–4

**Шкала оцінювання презентації та її представлення
(10 балів максимум)**

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Чітка структура, глибокий зміст, грамотне й виразне мовлення, творчий підхід, активна взаємодія з аудиторією, високий рівень підготовки	9–10
Достатній (добре)	Презентація логічна, зміст повний, але є дрібні недоліки у дизайні чи мовленні; демонструє розуміння теми	7–8
Середній (задовільно)	Основний зміст подано, але бракує глибини або логічності; присутні мовні помилки; слабка взаємодія з аудиторією	5–6
Низький (незадовільно)	Презентація поверхова, неструктурована, з помилками; відсутня підготовка або комунікація; тема не розкрита	0–4

**Шкала оцінювання підготовки підсумкового звіту
(15 балів максимум)**

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Звіт повністю відповідає вимогам: чітка структура (вступ, основна частина, висновки); логічна побудова; глибокий аналіз результатів; правильне оформлення; грамотна мова; використано джерела та/або додатки	13–15
Достатній (добре)	Звіт загалом структурований; тема розкрита, хоча аналіз менш глибокий; незначні мовні або оформлювальні недоліки; джерела використано частково або без системності	10–12

*Продовж. шкали оцінювання підготовки
підсумкового звіту (15 балів максимум)*

Рівень	Характеристика	Бали
Середній (задовільно)	Звіт виконано частково: структура не повністю дотримана; поверхневий зміст; помилки в мовленні чи оформленні; джерела або висновки слабо опрацьовані	7–9
Низький (незадовільно)	Звіт не відповідає вимогам: тема розкрита фрагментарно або виклад нечіткий; структура відсутня; багато помилок; відсутні джерела, висновки формальні або відсутні	0–6

**Шкала оцінювання презентації результатів
практики (10 балів максимум):**

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Чітка структура (вступ, основна частина, висновки); зміст повністю відповідає темі практики; грамотне, виразне мовлення; візуальний супровід якісний; активна взаємодія з аудиторією	9–10
Достатній (добре)	Загальна логіка дотримана; тема розкрита; є незначні мовні або структурні недоліки; візуалізація присутня, але не завжди ефективна; спілкування з аудиторією обмежене	7–8
Середній (задовільно)	Презентація поверхнева або фрагментарна; порушено структуру; помітні мовні помилки; слабе використання візуальних матеріалів; пасивність під час захисту	5–6
Низький (незадовільно)	Тема не розкрита або розкрита частково; структура відсутня; значні мовні труднощі; презентація неоформлена або монотонна; майже відсутній контакт з аудиторією	0–4

**Основні вимоги до якісного оцінювання
результатів навчально-ознайомчої практики**

Якісне оцінювання діяльності студентів під час навчальної практики здійснюється з урахуванням таких основних критеріїв:

1. Повнота та якість виконання програми практики.

Враховується повнота виконання завдань, передбачених змістом практики, дотримання термінів, а також рівень самостійності, системності й відповідальності при їх реалізації.

2. Ставлення до практичної діяльності.

Оцінюється за показниками творчого підходу до виконання завдань, зацікавленості у формуванні фахових умінь і навичок, рівня навчальної активності, вміння аналізувати ситуації, робити висновки, виділяти ключові аспекти діяльності перекладача й філолога, а також дотримання норм академічної доброчесності та етичної поведінки у спілкуванні.

3. Повнота та правильність оформлення звітної документації.

Визначається за ступенем відповідності звіту та інших матеріалів установленим вимогам: логічність, структурованість, мовна грамотність, наявність усіх обов'язкових елементів та відображення результатів виконаних завдань.

4. Характеристика діяльності студента, надана керівником практики.

Береться до уваги відгук керівника, який відображає рівень відповідальності, організованості, комунікативної культури, самостійності та професійного потенціалу студента під час проходження практики.

5. Рівень сформованості нових знань, умінь і навичок.

Враховується ступінь засвоєння студентом нової інформації щодо мовної та міжкультурної комунікації, перекладацьких процесів, а також уміння застосовувати отримані знання на практиці.

Якщо студент не виконав хоча б одного з основних завдань практики, позитивна загальна оцінка не може бути виставлена.

Студент, який не пройшов практику з поважних причин, має право завершити її у додатковий термін, визначений керівником практики.

Якщо ж студент без поважних причин не виконав програму практики, йому може бути надано можливість повторного проходження практики відповідно до положень університету.

2. Критерії оцінювання перекладацької практики

Розподіл балів за види діяльності студентів

№	Вид діяльності	Кількість балів
1	Переклад тексту (8 текстів)	5 балів × 8 = 40 балів
3	Ведення конспекту	10 балів
4	Ведення глосарію	10 балів
5	Розроблення дослідницького мініпроєкту (двомовна інформаційна брошура/інтерактивний сценарій екскурсії англійською мовою) та його презентація	20 балів
6	Підготовка підсумкового звіту	10 балів
7	Презентація результатів практики	10 балів
Разом 100 балів		

Критерії оцінювання результатів перекладацької практики

Система оцінювання практики відбувається за видами діяльності здобувачів вищої освіти згідно зі шкалою оцінювання навчальних досягнень студентів.

Шкала оцінювання перекладу тексту (5 балів максимум)

Рівень	Характеристика виконання	Бали (за одне завдання)
Високий (відмінно)	Переклад виконано на високому якісному рівні без змістових помилок та стилістичних вад	5
Достатній (добре)	Переклад виконано на гарному якісному рівні, є незначна кількість змістових помилок та стилістичних вад	4
Середній (задовільно)	Переклад виконано на задовільному якісному рівні, є значна кількість змістових помилок та стилістичних вад; текст перекладу вимагає доопрацювання	3
Низький (незадовільно)	Переклад виконано на незадовільному якісному рівні, є велика кількість змістових помилок та стилістичних вад; текст перекладу вимагає переробки та додаткової перевірки	0–2

Шкала оцінювання ведення конспекту (10 балів максимум)

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Конспект повний, логічно оформлений, змістовний, аналітичний, грамотний; виявляє системність і творче ставлення	9–10
Достатній (добре)	Матеріал подано повно, але з незначними недоліками у структурі чи грамотності; частково бракує аналітичних елементів	7–8
Середній (задовільно)	Конспект містить основний матеріал, але непослідовний, поверховий або частково неповний; помітні мовні огріхи	5–6
Низький (незадовільно)	Конспект фрагментарний, неохайний, відсутня логіка, численні помилки, відсутні частини тем	0–4

Шкала оцінювання ведення глосарію (10 балів максимум)

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Глосарій містить повний перелік термінів; подано точні переклади, граматичні й стилістичні коментарі, приклади вживання; джерела вказані; оформлення охайне	9–10
Достатній (добре)	Термінологія охоплена повністю або майже повністю; переклад загалом правильний; приклади надані, але не завжди точні; оформлення задовільне	7–8
Середній (задовільно)	Частина термінів відсутня або подана неповно; приклади відсутні або невлучні; є помилки у перекладі або тлумаченні; джерела не вказано	5–6
Низький (незадовільно)	Глосарій неповний або формальний; значні помилки в перекладі; відсутнє структурування, приклади або пояснення відсутні; порушені вимоги до оформлення	0–4

Шкала оцінювання проєктної діяльності (10 балів максимум)

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Проєкт добре структурований і логічно побудований; глибоке опрацювання теми; ефективний розподіл ролей у команді (якщо командний); творче рішення; якісна презентація результатів; переклад/мовне оформлення на високому рівні; використано актуальні джерела та ІКТ	9–10
Достатній (добре)	Тема розкрита, структура загалом логічна; проєкт виконано самостійно або з мінімальною допомогою; мовне оформлення достатнє, є незначні помилки; джерела використано, але не завжди критично осмислено; презентація результатів – достатньо якісна	7–8
Середній (задовільно)	Проєкт реалізовано частково: поверхневе розкриття теми або порушена структура; відчутна слабка організація роботи; мовні помилки заважають сприйняттю; джерела використано фрагментарно; творчий підхід мінімальний; результат потребує доопрацювання	5–6

*Продовж. шкали оцінювання проєктної діяльності
(10 балів максимум)*

Рівень	Характеристика	Бали
Низький (незадовільно)	Проект не відповідає вимогам: тема не розкрита, структура відсутня, низький рівень підготовки; слабка або відсутня командна робота; результат подано неякісно або не подано зовсім; численні мовні помилки; джерела не використано або скопійовано без осмислення	0–4

**Шкала оцінювання презентації та її представлення
(10 балів максимум)**

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Чітка структура, глибокий зміст, грамотне й виразне мовлення, творчий підхід, активна взаємодія з аудиторією, високий рівень підготовки.	9–10
Достатній (добре)	Презентація логічна, зміст повний, але є дрібні недоліки у дизайні чи мовленні; демонструє розуміння теми	7–8
Середній (задовільно)	Основний зміст подано, але бракує глибини або логічності; присутні мовні помилки; слабка взаємодія з аудиторією	5–6
Низький (незадовільно)	Презентація поверхова, неструктурована, з помилками; відсутня підготовка або комунікація; тема не розкрита	0–4

**Шкала оцінювання підготовки підсумкового звіту
(10 балів максимум)**

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Звіт повністю відповідає вимогам: чітка структура (вступ, основна частина, висновки); логічна побудова; глибокий аналіз результатів; правильне оформлення; грамотна мова; використано джерела та/або додатки	9–10
Достатній (добре)	Звіт загалом структурований; тема розкрита, хоча аналіз менш глибокий; незначні мовні або оформлювальні недоліки; джерела використано частково або без системності	7–8

*Продовж. шкали оцінювання підготовки
підсумкового звіту (10 балів максимум)*

Рівень	Характеристика	Бали
Середній (задовільно)	Звіт виконано частково: структура не повністю дотримана; поверхневий зміст; помилки в мовленні чи оформленні; джерела або висновки слабо опрацьовані	5–6
Низький (незадовільно)	Звіт не відповідає вимогам: тема розкрита фрагментарно або виклад нечіткий; структура відсутня; багато помилок; відсутні джерела, висновки формальні або відсутні	0–4

**Шкала оцінювання презентації результатів практики
(10 балів максимум)**

Рівень	Характеристика	Бали
Високий (відмінно)	Чітка структура (вступ, основна частина, висновки); зміст повністю відповідає темі практики; грамотне, виразне мовлення; візуальний супровід якісний; активна взаємодія з аудиторією	9–10
Достатній (добре)	Загальна логіка дотримана; тема розкрита; є незначні мовні або структурні недоліки; візуалізація присутня, але не завжди ефективна; спілкування з аудиторією обмежене	7–8
Середній (задовільно)	Презентація поверхнева або фрагментарна; порушено структуру; помітні мовні помилки; слабе використання візуальних матеріалів; пасивність під час захисту	5–6
Низький (незадовільно)	Тема не розкрита або розкрита частково; структура відсутня; значні мовні труднощі; презентація неоформлена або монотонна; майже відсутній контакт з аудиторією	0–4

**Основні вимоги до якісного оцінювання
результатів перекладацької практики**

Оцінювання результатів перекладацької практики здійснюється з урахуванням рівня сформованості у студентів фахових, перекладацьких та комунікативних компетентностей, а також якості виконаних завдань, оформлення звітної документації та дотримання професійної етики.

1. Професійна компетентність перекладача

- здатність адекватно розуміти та передавати зміст тексту з урахуванням лексичних, граматичних, стилістичних і культурних особливостей;
- правильне використання термінології у професійного (фахового) спілкування;
- володіння різними видами перекладу (письмовим, усним послідовним, реферативним, анотаційним тощо).

2. Практичні навички перекладу

- точність, повнота та логічна послідовність відтворення змісту;
- уміння користуватися перекладацькими прийомами для вирішення лексичних і граматичних труднощів;
- володіння технікою нотування (для усного перекладу) та нормами оформлення тексту (для письмового);
- здатність адаптувати переклад відповідно до комунікативної мети та цільової аудиторії.

3. Мовна та стилістична грамотність

- дотримання норм сучасної української та іноземної мов;
- стилістична єдність перекладу, відповідність жанру й типу тексту;
- уникнення калькування, русизмів, штучних конструкцій;
- логічність і читабельність перекладеного матеріалу.

4. Організаційно-виконавча дисципліна

- своєчасне та якісне виконання індивідуального завдання;
- ведення щоденника практики із систематичним відображенням виконаних видів роботи;
- належне оформлення звіту про практику, наявність зразків перекладів, рецензії керівника від бази практики;
- дотримання правил професійної етики перекладача.

ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

Практика здобувачів вищої освіти Полтавського університету економіки і торгівлі проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програм практики студентів освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» ступеня вищої освіти Бакалавр спеціальності В11 Філо-

логія (В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська).

Базами практики можуть бути підприємства, установи та організації усіх організаційно-правових форм і форм власності (базах практики) структурні підрозділи університету, що забезпечують практичну підготовку, включаючи виробниче навчання. Базами практики можуть бути подібні установи за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програм практики.

Визначення баз практики здійснюється гарантом освітньої програми, завідувачем кафедри, виходячи з їх спроможності забезпечити виконання програми практики. Визначення бази практики за межами України здійснюється за згодою ректора університету.

Здобувачі вищої освіти з дозволу гаранта освітньої програми та/або завідувача кафедри можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики (базу практики) і пропонувати його керівнику виробничої практики Центру зв'язків з виробництвом.

Здобувачі вищої освіти з відривом від виробництва, які поєднують навчання з роботою, можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці у процесі виконання посадових обов'язків, якщо це забезпечує виконання програми практики та погоджено із гарантом освітньої програми та/або завідувачем кафедри.

З підприємствами, установами та організаціями, які визначені базами практики, Центр зв'язків з виробництвом укладає Договори на проведення практики здобувачів вищої освіти.

Навчальна практика проводиться у навчальних аудиторіях, комп'ютерних лабораторіях, лінгафонному кабінеті, Студентській перекладацькій агенції «СОТ» (Cooperation of Translators), що діє на базі кафедри української, іноземних мов та перекладу та інших об'єктах структурних підрозділів Полтавського університету економіки і торгівлі. Вони повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне і навчально-методичне забезпечення.

Перекладацька практика проводиться на базах практики, з якими Полтавський університет економіки і торгівлі уклав договори, а також у Студентській перекладацькій агенції «СОТ» (Cooperation of Translators), що діє на базі кафедри української, іноземних мов та перекладу та інших об'єктах структурних підрозділів Полтавського університету економіки і торгівлі.

Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення перекладацької практики здобувачів вищої освіти, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структурних підрозділів, напрям діяльності яких відповідає спеціальності, за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності В11 Філологія (В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська);

- здатність забезпечити виконання програми практики;

- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою здобувачів вищої освіти;

- забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;

- надання студентам на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмам практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);

- надання студентам права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо).

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики здобувачів освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» ступеня вищої освіти Бакалавр спеціальності В11 Філологія (В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) є:

- розробка програми практики;

- визначення баз практики;

- укладання договорів про проведення практики здобувачів вищої освіти між Полтавським університетом економіки і торгівлі та підприємствами (установами, організаціями тощо);

- розподіл здобувачів вищої освіти за базами практики;

- підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики студентів, потреби в обладнанні та матеріалах тощо;

- призначення керівників практики;

- складання індивідуальних завдань для практики;
- проведення настановчих зборів зі здобувачами вищої освіти;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики.

Ректор університету відповідає за організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Заходи, пов'язані з організацією практичної підготовки, визначаються наказами ректора університету. Загальну організацію практики в університеті здійснює керівник виробничої практики Центру зв'язків з виробництвом. Навчально-методичний супровід виконання програми практичної підготовки здійснює гарант освітньої програми та/або завідувач кафедри. Безпосереднє керівництво практиками здобувачів вищої освіти здійснюють керівники практики від кафедри, які визначені при розподіленні педагогічного навантаження, та керівники практики від бази практики, які визначені керівництвом баз практики відповідно до договору на проведення практики здобувачами вищої освіти.

1. Обов'язки керівників практики

У функції керівника практики від бази її проходження входить:

- забезпечити вчасне видання наказу щодо зарахування студентів на практику, провести з ними вхідний інструктаж з охорони праці та техніки безпеки й відповідний інструктаж на робочому місці;
- упродовж усього періоду практики забезпечувати необхідні умови праці та техніки безпеки; створювати необхідні умови для якісного виконання студентами програми практики;
- організовувати практику студентів, визначати кожному практикантові певні види робіт, забезпечувати робочими місцями;
- здійснювати постійний контроль за графіком виконання студентами програми практики;
- здійснювати постійний контроль за виробничою дисципліною студентів;
- надавати студентам усебічну допомогу у виконанні ними службових обов'язків.

Керівник практики від університету повинен:

- надавати методичну допомогу з питань опанування програмою практики, виконання індивідуальних завдань;
- консультувати здобувачів вищої освіти з питань професійної підготовки;

- спільно з керівниками практики від підприємства забезпечити належну якість проходження практики відповідно до програми;
- перевіряти обсяг і якість виконаної здобувачами вищої освіти роботи за функціональними обов'язками;
- надавати рекомендації щодо збору матеріалів для написання звіту.

2. Обов'язки і права здобувача вищої освіти

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- дотримуватися методичних рекомендацій програми практики;
- своєчасно розпочати й завершити процес проходження практики;
- чітко дотримуватись передбаченого бюджету часу під час виконання окремих видів робіт згідно з програмою і затвердженим графіком;
 - пройти процедуру зарахування на практику згідно з наказом керівника підприємства;
 - пройти вхідний інструктаж на робочому місці з охорони праці та техніки безпеки й суворо дотримуватися цих правил протягом практики;
 - підпорядковуватися чинним на підприємстві правилам внутрішнього розпорядку;
 - повністю виконати завдання, передбачені програмою практики;
 - систематично здійснювати збір та узагальнення матеріалу для звіту;
 - гідно представляти Полтавський університет економіки і торгівлі;
 - після завершення практики отримати на підприємстві характеристику, скласти й подати звіт про проведену роботу керівникові практики;
 - подати звіт на кафедру у визначені графіком терміни та захистити його.

Здобувач вищої освіти має право:

- вимагати надання робочого місця згідно з програмою практики;
- звертатися за консультаціями до керівника практики;
- користуватися бібліотекою підприємства, фондом законодавчих актів, нормативних та інструктивних матеріалів із програмних питань практики;

– користуватися правами члена трудового колективу, брати участь у громадському житті підприємства, обговоренні питань його діяльності на зборах, нарадах тощо.

3. Підведення підсумків практичної підготовки

Після закінчення терміну кожної практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Обов'язковою формою звітності є звіт з практики, відгук й оцінка, завірені підписом керівника та печаткою підприємства (за наявності) та висновок керівника від університету про проходження навчальної практики, глосарій, переклад спеціалізованих текстів. Титульний аркуш звіту з практики оформлюється відповідно до додатка А. Другою сторінкою звіту має бути «Відмітки про проходження практики» (додаток Б), третьою сторінкою – «Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці» (додаток В).

Звіт виконується українською мовою без стилістичних, орфографічних і синтаксичних помилок. Загальний обсяг звіту з практики не повинен перевищувати 30 сторінок друкованого тексту (шрифт – Time New Roman, розмір – 14, інтервал – 1,5. Береги: верхній – 2 см, нижній – 2 см, лівий – 2,5 см, правий – 1 см). Звіт друкується з одного боку аркуша білого паперу. Зміст містить назви та номери початкових сторінок всіх розділів та підрозділів звіту. Текст основної частини звіту поділяють на розділи і підрозділи згідно типової структури звіту з практики. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, ілюстрацій, таблиць, формул, подають арабськими цифрами без знака №. Усі додатки до звіту повинні бути пронумеровані (за наявності). Посилання у текстовій частині звіту на додатки дається з вказівкою на номер додатку. Кожен із додатків нумерується у правому верхньому куті і на кожен є посилання у тексті.

Мінімальний рекомендований обсяг *глосарію* з тематики практики має містити 100–150 термінів.

Орієнтовний обсяг *перекладених текстів* під час перекладацької практики від 20 до 25 сторінок тексту (приблизно 30 000–40 000 знаків із пробілами, або 10–15 тис. слів).

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти в комісії, призначеній завідувачем кафедри та/або гарантом освітньої програми. Захист програмних результатів проходження практики відбувається згідно з графіком освітнього процесу.

Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності й залікову книжку здобувача вищої освіти та засвідчується підписами членів комісії.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав негативну оцінку з практики, може бути надано право на проходження практики повторно при виконанні умов визначених закладом вищої освіти.

ДОДАТКИ

Додаток А

Титульний лист звіту з проходження практики

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут _____

Форма навчання _____

Кафедра української, іноземних мов та перекладу

ЗВІТ

з практики

здобувача вищої освіти _____ курсу

за спеціальністю В11 Філологія за спеціалізацією В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

ступеня бакалавр _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

База практики _____

Керівники практики

від підприємства, установи, організації _____

(посада, прізвище, ініціали, підпис)

від кафедри _____

(посада, вчене звання, прізвище, ініціали, підпис)

Звіт захищено «___» _____ 20__ р.

Оцінка _____

Члени комісії _____

(прізвище, ініціали, підпис)

Полтава 20__

Додаток Б

Відмітки про проходження практики

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство, організацію, установу _____

«__» _____ 20__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

М.П.

Вибув з підприємства, організації, установи _____

«__» _____ 20__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

Додаток Г

Лист оцінювання навчальної практики

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

№	Критерії оцінювання	Бали
Зміст (до 75 балів)		
1	Виконання практичних завдань а) правильно, в повному обсязі (35); б) з незначними зауваженнями (34–29); в) з суттєвими зауваженнями (28–22)	
3	Ведення конспекту а) правильно, в повному обсязі (10–9); б) з незначними зауваженнями (8–7); в) з суттєвими зауваженнями (6–0)	
4	Ведення глосарію а) правильно, в повному обсязі (10–9); б) з незначними зауваженнями (8–7); в) з суттєвими зауваженнями (6–0)	
5	Розроблення дослідницького мініпроєкту англійською мовою а) на високому рівні (10–9); б) на достатньому рівні (8–7); в) на низькому рівні (6–0)	
6	Презентація дослідницького мініпроєкту англійською мовою а) на високому рівні (10–9); б) на достатньому рівні (8–7); в) на низькому рівні (6–0)	
Оформлення підсумкового звіту (до 15 балів)		
7	Підготовка підсумкового звіту а) правильно, в повному обсязі (15–13); б) з незначними зауваженнями (12–10); в) з суттєвими зауваженнями (9–0)	
Захист підсумкового звіту (до 10 балів)		
8	Презентація результатів практики а) на високому рівні (10–9); б) на достатньому рівні (8–7); в) на низькому рівні (6–0)	
	<i>Усього балів</i>	
	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
	<i>Оцінка за шкалою ECTS</i>	
	<i>Підписи членів комісії</i>	

Додаток Д

Лист оцінювання перекладацької практики

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

№	Критерії оцінювання	Бали
<i>Зміст (до 80 балів)</i>		
1	Переклад тексту (8 текстів) а) на високому якісному рівні без змістових помилок та стилістичних вад (40); б) на гарному якісному рівні, є незначна кількість змістових помилок та стилістичних вад (39–34); в) на задовільному якісному рівні, є значна кількість змістових помилок та стилістичних вад; текст перекладу вимагає доопрацювання (33–15), г) на незадовільному якісному рівні, є велика кількість змістових помилок та стилістичних вад; текст перекладу вимагає переробки та додаткової перевірки (14–0)	
3	Ведення конспекту а) правильно, в повному обсязі (10–9); б) з незначними зауваженнями (8–7); в) з суттєвими зауваженнями (6–0)	
4	Ведення глосарію а) правильно, в повному обсязі (10–9); б) з незначними зауваженнями (8–7); в) з суттєвими зауваженнями (6–0)	
5	Розроблення дослідницького мініпроєкту англійською мовою а) на високому рівні (10–9); б) на достатньому рівні (8–7); в) на низькому рівні (6–0)	
6	Презентація дослідницького мініпроєкту англійською мовою а) на високому рівні (10–9); б) на достатньому рівні (8–7); в) на низькому рівні (6–0)	
<i>Оформлення підсумкового звіту (до 10 балів)</i>		
7	Підготовка підсумкового звіту а) правильно, в повному обсязі (15-13); б) з незначними зауваженнями (12–10); в) з суттєвими зауваженнями (9–0)	
<i>Захист підсумкового звіту (до 10 балів)</i>		
8	Презентація результатів практики а) на високому рівні (10–9); б) на достатньому рівні (8–7); в) на низькому рівні (6–0)	
	<i>Усього балів</i>	
	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
	<i>Оцінка за шкалою ECTS</i>	
	<i>Підписи членів комісії</i>	

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Биконя О. П. Ділова англійська мова. Завдання для самостійної роботи з англійської мови за професійним спрямуванням : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2013. 224 с.
2. Воскобойник В. І., Сухачова Н. С. Метафора як стилістичний засіб впливу на адресата (на прикладі англомовних рекламних текстів). *Лінгвістика* : зб. наук. пр. Полтава : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. № 1(47). С. 96–107.
3. Воскобойник В. І., Тагільцева Я. М. Особливості перекладу англійських афіксальних економічних термінів українською мовою. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 22. Т. 2. С. 148–153.
4. Воскобойник В., Шпак М., Дзекун Ю. Особливості роботи перекладача в судових процесах в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. 2025. Т. 36 (75). № 2. Ч. 2. С. 29–34.
5. Гасій Г. М., Гасій О. В., Іщенко В. Л., Сухачова Н. С. Значення перекладацьких трансформацій для формування програм підготовки філологів-перекладачів будівельної термінології у контексті вищої освіти. *Вісник науки та освіти* (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). 2025. № 1 (31) 2025. С. 252–264.
6. Гасій Г. М., Гасій О. В., Іщенко В. Л., Горбуньова С. О., Стеценко В. В. Особливості застосування англомовної термінології при підготовці філологів. *Вісник науки та освіти* (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). 2025. № 1 (31) 2025. С. 265–277.
7. Гудманян А. Г., Сітко А. В., Єнчева Г. Г. Основи перекладознавства : навч. посіб. для студентів спеціальності «Переклад». Вінниця : Нова Книга, 2020. 352 с.
8. Дахно І. І. Переклад. Translation. Збірник текстів для перекладу і самоперевірки : навч. посіб. Київ : Центр учбової л-ри, 2016. 424 с.
9. Іщенко В. Л., Горбуньова С. О. Особливості передачі англомовних заголовків українською мовою з урахуванням адресованості

- тексту (на матеріалі епізодів телесеріалів). *Лінгвістика* : зб. наук. пр. Полтава : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». 2022. № 1 (45). С. 80–90.
10. Іщенко В. Л., Горбуньова С. О., Стеценко В. В. Структурно-семантичні характеристики термінологічної лексики в художньому творі та особливості її перекладу (на матеріалі роману Джона Грішема «Фірма»). *Лінгвістика* : зб. наук. пр. Полтава : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. № 1(47). С. 121–132.
 11. Кальніченко О. А., Черноватий Л. М. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Вінниця : Нова Книга, 2020. Т. 1. 560 с.
 12. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.
 13. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця : Нова книга, 2001. 446 с.
 14. Сітко А. В. Практична граматики англійської мови для студентів спеціальності «Переклад». Кн. 1 : навч. посіб. ; за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. А. Г. Гудманяна. Вінниця : Нова книга, 2013. 528 с.
 15. Сухачова Н. С., Воскобойник В. І., Кононенко В. В. Англійська терміносистема менеджменту: етимологічний аспект. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Вип. 35. С. 121–127.
 16. Черноватий Л. М., Карабан В. І. Практична граматики англійської мови з вправами : Базовий курс : посібник для студентів вищих закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням англійської мови. Вінниця : Нова книга, 2007. 248 с.
 17. Шпак В. К. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти. Київ : Знання, 2007. 310 с.
 18. Фінчук Г. В., Скребок М. А. Practical Grammar of the English Language. Львів : Новий світ – 2000, 2023. 640 с.
 19. Altshuler D., Truswell R. Coordination and the Syntax – Discourse Interface. Oxford : Oxford University Press, 2023. 336 p.
 20. Duckworth M., Hughes J., Turner R. Business Result. Upper-intermediate Student's Book with DVD-Rom. 2nd ed. Oxford University Press, 2018. 155 p.
 21. Olohan M. Translation and Practice Theory. NY, Routledge, 2020. 166 p.

22. Robinson D. *Becoming a Translator An Introduction to the Theory and Practice of Translation*. NY, Routledge, 2019. 318 p.
23. Sahim N. *Professional English Grammar*. Aksos Publication, 2022. 342 p.

Додаткові

24. Бахов І. С. *Практикум з граматики англійської мови*. Київ : МАУП, 2006. 216 с.
25. Дубравська Д. М., Ванівська О. І. *Англійська мова. Сучасна граматика : навч. посіб.* Львів : Новий світ – 2000, 2012. Ч. II. 370 с.
26. Bethel J., Aspinall T. *Test your business vocabulary in use*. Cambridge University Press. 2002. 101 p.
27. MacKenzie I. *English for Business Studies*. 3rd ed. Cambridge University Press. 2010. 191 p.
28. Mascull B. *Business Vocabulary in Use*. Cambridge University Press. 2002. 172 p.

Лексикографічні

29. *American Heritage Dictionary of the English Language*. Boston : Houghton Mifflin, 2009. 2184 p.
30. *Chambers's Etymological Dictionary of the English Language*. L. : Elibron Classics Replica Edition, 2005. 611 p.
31. *Collins COBUILD Learner's Dictionary*. London : Harper Collins Publishers, 2023. 960 p.
32. *Longman Dictionary of Contemporary English : with New Words Supplement*. Barcelona : Pearson Edition Limited, 2001. 1691 p.
33. *New Webster's Dictionary and Thesaurus of the English Language*. Danbury : Lexicon Publications Inc., 1993. 1248 p.
34. *Oxford Dictionary of Business English / ed. by A. Tuck, M. Ashby*. Oxford : Oxford University Press, 2002. 493 p.
35. *The New Oxford American Dictionary / ed. by E. Jewel, F. Abate*. N. Y. ; Oxford : Oxford University Press, 2001. 2023 p.

Навчально-методичне видання

СУХАЧОВА Наталія Сергіївна
ІЩЕНКО Валентина Леонідівна
ВОСКОБОЙНИК Валентина Іванівна та ін.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Редагування *Л. М. Діденко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 3.
Зам. № 411/2287.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.